

โปรแกรมการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ สำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2*
THE DEVELOPMENT OF TEACHERS IN CREATIVE LEARNING MANAGEMENT
PROGRAM FOR EDUCATIONAL INSTITUTIONS UNDER BURIRAM PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

พิกุลทอง พวงเงิน¹, ธัชชัย จิตรนันท์²
Pikulthong Puangngoen¹, Thatchai Chittranun²
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม^{1,2}
Faculty of Education, Mahasarakham University^{1,2}
Email : 64010581029@msu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 และ 2) เพื่อออกแบบและประเมินโปรแกรมพัฒนาครู ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 การดำเนินการวิจัยมีลักษณะเป็นการวิจัยและพัฒนา แบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครู ด้านจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 จำนวน 359 คน โดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ ระยะที่ 2 ออกแบบและประเมินโปรแกรมพัฒนาจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีแนวปฏิบัติที่ดี จำนวน 3 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ กึ่งโครงสร้าง และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันของการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ และ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การกำหนดเนื้อหาเชิงสร้างสรรค์ สภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ และการกำหนดวิธีจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องเท่ากัน และ ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์

เรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การกำหนดเนื้อหาเชิงสร้างสรรค์ การกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ การวัดและการประเมินผล การกำหนดวิธีการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ การศึกษาความพร้อมของผู้เรียน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ตามลำดับ 2. โปรแกรมการพัฒนาคู่มือด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 มีผลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของโปรแกรมการพัฒนาคู่มือด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน โดยรวมมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : โปรแกรมการพัฒนาคู่มือ; การจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์; สำหรับสถานศึกษา

ABSTRACT

The purposes of this study aimed to 1) investigate the current conditions, desirable conditions and the necessary needs for Teacher Development in Creative Learning Management for Educational Institutions under Buriram Primary Educational Service Area Office 2 and 2) design and evaluate The Development of Teacher in Creative Learning Management Program for Educational Institutions under Buriram Primary Educational Service Area Office 2, the research is characterized as research and development, divided into 2 phases; Phase 1: Study of the current conditions, desirable conditions and needs are necessary for Teacher Development in Creative Learning Management for Educational Institutions under Buriram Primary Educational Service Area Office 2, The sample group included educational institution administrators and teachers under the Buriram Primary Educational Service Area Office 2, a total of 359 people were obtained using a stratified random sampling method. Phase 2: design and evaluate The Development of Creative Learning Management Program for Educational Institutions under the Buriram Primary Educational Service Area Office 2. The group of informants included 3 educational institution administrators with Best Practice by specific selection. The instruments used to collect data were questionnaires, semi-structured interviews and the assessment of suitability and possibility of the program. The statistics used to analyze the data were percentage, average, standard deviation and PNI.

The research results revealed that: 1. The current state of teacher development in creative learning management is at a high level. When considering each aspect, it was found to be at a high level in all aspects, with the highest average being organizing creative learning activities and the lowest average being creative content determination, desirable conditions for The Development of Teachers in

Creative Learning Management, the overall is at the highest level. When considering each aspect, it was found to be at a high level in all aspects, with the highest average being organizing creative learning activities and determining creative learning management methods. which has the same average and order of needs in developing teachers in creative learning management Arrange the importance of essential needs from highest to lowest, including Determining the creative content, setting creative learning objectives, Measurement and Evaluation, determining creative learning management methods, studying student readiness and organizing creative learning activities, respectively. 2. The Development of Teachers in Creative Learning Management Program for Educational Institutions under Buriram Primary Educational Service Area Office 2, has evaluated the appropriateness and feasibility of The Teacher Development for Creative Learning Management Program for Educational Institutions under Buriram Primary Educational Service Area Office 2, by 5 experts, the overall it was appropriate and feasible at the highest level.

Keywords : Teacher development programs, Creative learning management, Educational Institutions

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศ เป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลก ศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญ ในการสร้างความได้เปรียบของประเทศ เพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลก ภายใต้ระบบเศรษฐกิจ และสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศไทยจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษาโดยมุ่งหวังที่จะพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถและสมรรถนะที่สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาประเทศไทยแลนด์ 4.0 ท่ามกลางสถานะเช่นนี้จึงเป็นสิ่งที่ท้าทายยิ่งสำหรับครูในการจัดการองค์ความรู้ให้เกิดผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ครูจึงต้องได้รับการพัฒนาสมรรถนะให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงตามความต้องการของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนเป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามเป้าหมายหลักสูตรผู้สอนพยายามคิดสรรกระบวนการเรียนรู้จัดการเรียนรู้โดยช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตร 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้าง

คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่าง ๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) บทบาทของผู้สอนที่จะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ แบบ Mastering Growth คือ การโค้ช (Coach) ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนทุกคนเกิดความเจริญงอกงามทางการเรียนรู้อย่างรวดเร็วและเข้มแข็งโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับธรรมชาติและรูปแบบการรู้คิด (Cognitive Style) ของผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็ว ใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล มาสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ (วิชัย วงใหญ่ และ มารุต พัฒนาผล, 2563)

จากผลการติดตามประเมินผลการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 2 การนำผลการดำเนินงานมาพัฒนาการบริหาร และการจัดการศึกษา อยู่ในระดับคุณภาพ ปรับปรุง การส่งเสริมการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) และการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) และนำองค์ความรู้มาพัฒนาตนเอง พัฒนางานและพัฒนาองค์กร โดยใช้กระบวนการวิจัย อยู่ในระดับคุณภาพ พอใช้ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาพนักงานราชการ สถานศึกษามีผลงานเชิงประจักษ์ตามเกณฑ์ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ อยู่ในระดับคุณภาพ พอใช้ และยังพบว่า การทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O – NET) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบางกลุ่มสาระ (คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และ ภาษาอังกฤษ) คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2, 2564)

การเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์เป็นการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์การเรียนรู้ในปัจจุบันที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เชิงลึก (Deep learning) อย่างแท้จริง คือ รู้จริง รู้ชัดซึ่งในยุค New normal ผู้เรียนจะมีพื้นที่การเรียนรู้ของตนเอง นำพลังความคิดและพลังสร้างสรรค์ (Creative power) ที่มีอยู่ในตนเอง ออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวมอย่างมีความสุข โดยที่ความสุข จากการเรียนรู้และ ความสุขจากการให้เป็นโจทย์ใหญ่ของการเรียนรู้ทั้งปวงในการที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่ง การเรียนรู้ในอนาคต คือเรียนรู้สิ่งต่างๆ ด้วยความตั้งใจ ใฝ่ใจและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์จริงได้ ผู้สอนยุคใหม่ในสังคม New normal จัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ ที่หลากหลายตอบสนองธรรมชาติและความต้องการของผู้เรียนโค้ชผู้เรียนด้วยความรักความเมตตา ดูแลเอาใจใส่กระบวนการคิดและกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนได้รับความรู้ความเข้าใจ ที่ถูกต้องพร้อมทั้งได้ฝึกทักษะกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ ที่เป็นพื้นฐาน ของการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตลอดจนทักษะการคิดขั้นสูง (วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒนาผล, 2563)

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จึงมีความสนใจที่จะศึกษา โปรแกรมการพัฒนาครู ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับครู ที่จะนำโปรแกรม การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ นำไปใช้ในการวางแผนการพัฒนาบุคลากรด้าน การจัดการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยให้ครูและบุคลากรสามารถปฏิบัติการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพในงาน ที่รับผิดชอบ ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินงานต่าง ๆ ของสถานศึกษาบรรลุตรงตามความต้องการ ขององค์กร และสามารถขับเคลื่อนตามนโยบายอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

2.2 เพื่อออกแบบและประเมินโปรแกรมการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2

3. ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

3.1 ได้ทราบถึงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 เพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการออกแบบและประเมินโปรแกรมการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง โปรแกรมการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 ครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) โดยดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2

1) วิเคราะห์และสังเคราะห์ องค์ประกอบและตัวชี้วัดโปรแกรมการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ มาใช้เพื่อการสร้างแบบสอบถาม เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และ สภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์

2) เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร และ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 359 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) คำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรและตามขนาดของสถานศึกษา คือ โรงเรียนขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ ได้กลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์ระดับคะแนน

3) วิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน และ สภาพที่พึงประสงค์ การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 วิเคราะห์หาค่าความต้องการจำเป็น (PNI) เพื่อจัดลำดับความสำคัญ โดยใช้สถิติ ดังนี้ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index = PNI)

ระยะที่ 2 ออกแบบและประเมินโปรแกรมการพัฒนาจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

1) การศึกษา Best Practices เกี่ยวกับการการพัฒนาครูด้านจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ จากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติงานเป็นที่ประจักษ์ ได้มาโดยใช้วิธีเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 3 คน

2) ยกร่างโปรแกรมการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

3) ตรวจสอบยืนยันและการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมการพัฒนาครูด้านจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ เลือกแบบเจาะจง จำนวน 5 คน

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI _{modified}
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	
1. การกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์	3.21	1.29	มาก	4.70	0.29	มากที่สุด	0.253
2. การกำหนดเนื้อหาเชิงสร้างสรรค์	3.19	1.44	มาก	4.70	0.29	มากที่สุด	0.256
3. การศึกษาความพร้อมของผู้เรียน	3.31	1.35	มาก	4.72	0.27	มากที่สุด	0.227
4. การกำหนดวิธีการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์	3.29	1.21	มาก	4.73	0.26	มากที่สุด	0.231
5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์	3.32	1.43	มาก	4.73	0.25	มากที่สุด	0.213
6. การวัดและการประเมินผล	3.26	1.39	มาก	4.72	0.28	มากที่สุด	0.232
รวม	3.26	1.35	มาก	4.72	0.28	มากที่สุด	0.235

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ คือ ($\bar{X} = 3.32$) รองลงมาคือ การศึกษาความพร้อมของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.31$) การกำหนดวิธีจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.29$) การวัดและการประเมินผล ($\bar{X} = 3.26$) และ การกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.21$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การกำหนดเนื้อหาเชิงสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.19$) สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ และ การกำหนดวิธีจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ คือ ($\bar{X} = 4.73$) รองลงมาคือ การศึกษาความพร้อมของผู้เรียน และ การวัดและการประเมินผล ($\bar{X} = 4.72$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ และการกำหนดเนื้อหาเชิงสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.70$) ส่วนลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ เรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การกำหนดเนื้อหาเชิงสร้างสรรค์ ($PNI_{\text{modify}} = 0.256$) การกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ($PNI_{\text{modify}} = 0.253$) การวัดและการประเมินผล ($PNI_{\text{modify}} = 0.232$) การกำหนดวิธีจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ($PNI_{\text{modify}} = 0.231$) การศึกษาความพร้อมของผู้เรียน ($PNI_{\text{modify}} = 0.227$) และ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ($PNI_{\text{modify}} = 0.213$) ตามลำดับ

5.2 ผลการพัฒนาโปรแกรมการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความเหมาะสม และเป็นไปได้ของโปรแกรมการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. หลักการ	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
2. วัตถุประสงค์	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3. เนื้อหาและกิจกรรม						
3.1 Module 1 การกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์	4.40	0.55	มาก	4.20	0.45	มาก
3.2 Module 2 การกำหนดเนื้อหาเชิงสร้างสรรค์	4.40	0.55	มาก	4.20	0.45	มาก

รายการประเมิน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
3.3 Module 3 การศึกษา ความพร้อมผู้เรียน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
3.4 Module 4 การกำหนด วิธีการจัดการเรียนรู้เชิง สร้างสรรค์	4.40	0.55	มาก	4.20	0.45	มาก
3.5 Module 5 การจัด กิจกรรมการเรียนรู้เชิง สร้างสรรค์	4.80	0.45	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
3.6 Module 6 การวัดและ การประเมินผล	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
4. วิธีการพัฒนา						
4.1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ	4.80	0.45	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
4.2 การศึกษาดูงาน	4.80	0.45	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
4.3 การปฏิบัติงานจริง	5.00	0.00	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
5. การประเมินผลโปรแกรม						
5.1 การประเมินความ เข้าใจ ก่อน – หลังการพัฒนา	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
5.2 การประเมิน ความสามารถในการจัดการ เรียนรู้เชิงสร้างสรรค์	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
5.3 การประเมินความ พึงพอใจของผู้เข้ารับการ พัฒนาตามโปรแกรม	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	4.73	0.36	มากที่สุด	4.57	0.37	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ขอโปรแกรม
การพัฒนาครู ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 พบว่า ความเหมาะสมของโปรแกรมการพัฒนาครูด้านการ
จัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.73) ส่วนความเป็นไปได้ของ
โปรแกรมการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ เชิงสร้างสรรค์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
(\bar{X} = 4.57)

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาโปรแกรมการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

6.1 สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การกำหนดเนื้อหาเชิงสร้างสรรค์ โดยตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ประสานผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาแก่ครูเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหาที่พัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ของครู อาจเป็นเพราะว่า การกำหนดเนื้อหา ในสถานศึกษาในปัจจุบันเป็นกำหนดเนื้อหาของการเรียนรู้โดยครูที่ยึดมาจากหลักสูตรแกนกลาง ไม่ได้มีผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาอาจไม่มีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและชุมชน ดังที่ พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2551) กล่าวว่าไว้ว่า ครูร่วมกันออกแบบเนื้อหาหรือหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง ครูมีความสามารถในการกำหนดสาระสำคัญในเรื่องที่สอน โดยการระบุปัญหา จำแนกแยกแยะข้อมูลเปรียบเทียบข้อมูลเพื่อจัดกลุ่มอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ครูออกแบบหน่วยการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ตอบสนอง ความแตกต่างระหว่างบุคคล และ ครูกำหนดสาระสำคัญในเรื่องที่สอนที่สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายการเรียนรู้ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดของหลักสูตร สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ปฐมาภรณ์ ปะการะโพธิ์ (2564) ที่วิจัยเรื่องการพัฒนาโปรแกรมการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 พบว่า อาจเป็นเพราะว่าครูยังไม่ได้รับการสร้างความเข้าใจ และการเตรียมความพร้อมอย่างเพียงพอในการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ไปใช้ รวมถึงยังไม่เข้าใจเรื่อง การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อย่างแท้จริง ส่งผลให้ครูยังไม่เข้าใจบริบทของมาตรฐานการเรียนรู้ และ ตัวชี้วัดอย่างถ่องแท้ เพราะการเรียนรู้ที่ระบุในมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดเน้นการปฏิบัติ แต่ครูส่วนใหญ่ยังยึดอยู่กับความเข้าใจในการสอน แบบเดิม ๆ คือ การสอนเน้นการท่องจำทั้งที่กำลังใช้หลักสูตรอิงมาตรฐาน ที่ต้องสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับ สุพัตตา พลพันธ์ (2563) ที่วิจัยเรื่อง โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนสำหรับสถานศึกษา มีระดับการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรนิษฐา เลขนอก (2562) ที่วิจัยเรื่องโปรแกรมการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 พบว่า สภาพปัจจุบันในการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 พบว่า สภาพปัจจุบันการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

6.2 สภาพที่พึงการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การกำหนดวิธีจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ และ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ โดยตัวชี้วัดที่

มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูสามารถเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแต่ละคนได้นำเสนอการคิดของตนเองและแลกเปลี่ยนกับสมาชิกในกลุ่มเปรียบเทียบความเหมือนหรือแตกต่างกับของตน อาจเป็นเพราะว่า การจัดการกรรมการเรียนรู้หรือการจัด การเรียนการสอนในปัจจุบัน ระบบการศึกษากลับยังคงเหมือนเดิม จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องปรับเปลี่ยนระบบการศึกษาเพื่อให้ทันกับความท้าทายของโลกยุคใหม่ เพื่อให้ระบบการศึกษามีความแข็งแกร่งเพียงพอและสามารถเตรียมความพร้อม ของนักเรียน ให้มีชีวิตอยู่เรียนรู้ และ ทำงานในโลกยุคใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูจำเป็นต้องได้รับการเปลี่ยนแปลงเป็นวัฒนธรรมของการให้เด็กใช้กระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างผลการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยมีครูเป็นผู้อำนวยการความสะดวก กระบวนการเรียนรู้ที่เป็นหลัก คือ กระบวนการคิด กระบวนการปฏิบัติ และกระบวนการกลุ่ม สอดคล้องกับ พิมพันธ์ เตชะคุปต์ (2558) เพื่อให้เด็กไทย ได้ผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จำเป็นต้องเป็น การจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยการ เน้นสาระการเรียนรู้แกนกลางเป็นหลักและต้องจัดตามตัวชี้วัดของหลักสูตรด้วย กระบวนการดังกล่าว สามารถ น้อมนำสร้างเด็กไทย ให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้มีความรู้การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและเป็นนักเรียน เป็นผู้นำ ตลอดจนเป็นนักสร้างนวัตกรรมอันจะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนรู้ ตลอดชีวิตแบบยั่งยืน สอดคล้องกับ ทิศนา ขัมมณี (2555) การจัดการเรียนรู้ ครูเลือกใช้วิธีการสอน หรือใช้เทคนิคการสอนมาช่วยในการจัดการเรียนรู้ให้เกิด ประสิทธิภาพเหมาะสมกับผู้เรียน ครูเลือก วิธีการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน และ ครูเน้นให้ผู้เรียนมี บทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน ผู้เรียน เป็นผู้เรียนรู้ บทบาทของครูคือผู้สนับสนุน สอดคล้อง กับงานวิจัยของ อรุณทัย ระหา (2560) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมอง เป็นฐาน (BBL) โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัตรา พลจันทร์ (2563) โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนสำหรับ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีระดับการปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

6.3 ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านที่มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การกำหนดเนื้อหาเชิงสร้างสรรค์ โดยตัวชี้วัดที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ จัดประชุมเชิง ปฏิบัติการให้ครูมีความรู้ความสามารถในการกำหนดเนื้อหาที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้เชิง สร้างสรรค์ อาจเป็นเพราะว่า ครูในสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติ เชิงปฏิบัติการอย่างทั่วถึงและยังขาดความเข้าใจ ในการกำหนดเนื้อหาเชิงสร้างสรรค์ที่นำไปสู่การ จัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2551) การจัดการศึกษามี ความสำคัญและจำเป็นเพราะต้องการคนที่ได้รับการฝึกฝนเฉพาะด้านที่มีความรู้ ความเข้าใจ ความ ชำนาญมาดูแลรับผิดชอบไม่ว่าจะเป็นการรับผิดชอบด้านการสอน การบริหาร หรือการสนับสนุน ตัวอย่างเช่น ครูที่ดีต้องได้รับการศึกษาอบรมมาอย่างดี มีความรู้ความชำนาญ และมีคุณลักษณะ เหมาะสมกับการเป็นครู การเป็นครูจึงเป็นที่ยอมรับว่า เป็นวิชาชีพชั้นสูงเนื่องจากสังคมเปลี่ยนแปลง

ตลอดเวลา และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Darling-Hammond and Lieberman (2014) การพัฒนาครูให้มีคุณภาพต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยแต่ละประเทศได้ส่งเสริมนโยบายในการปฏิบัติงานของครูเพื่อการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา มีแนวทาง คือ การเน้นความพร้อมทางการศึกษา ส่งเสริมและ การประเมินครูใหม่ รักษาความรู้และการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลต่อการเตรียมความพร้อม ในคุณภาพครูและในการเปลี่ยนแปลงและแก้ปัญหาได้ในเวลาเดียวกันทั้ง นโยบายและการปฏิบัติงาน ทางการศึกษาเข้ากับวัฒนธรรมแต่ละประเทศ เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานของครูในสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

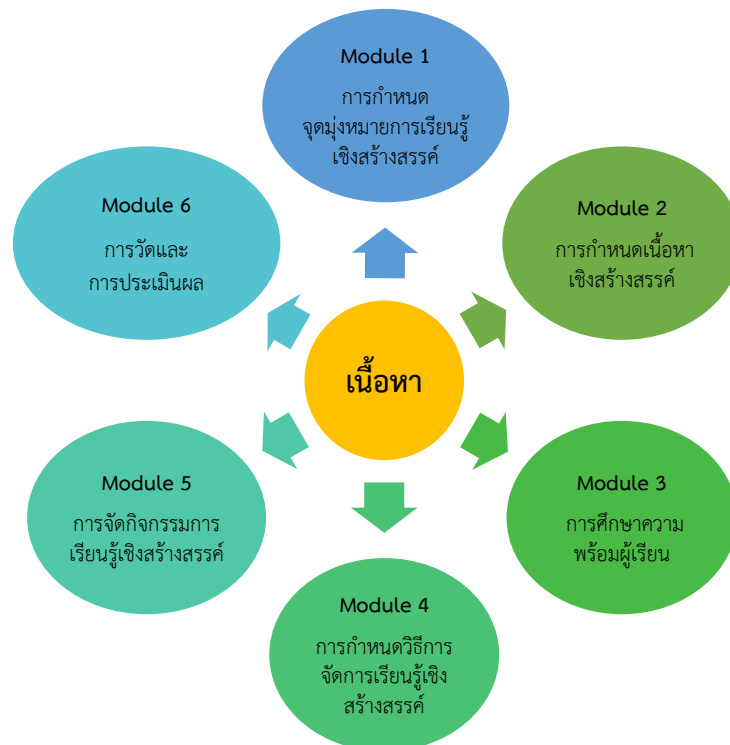
7. องค์ความรู้ใหม่

จากผลการวิจัยได้องค์ความรู้ที่ได้รับ คือ โปรแกรมการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

1) หลักการ ประกอบด้วย เหตุผลและความจำเป็นในการสร้างโปรแกรมการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

2) วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาความรู้ และ ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

3) เนื้อหาของโปรแกรมการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ประกอบด้วย 6 Module ดังนี้

4) วิธีการดำเนินการ ประกอบด้วย ในการดำเนินการแบ่งระยะการดำเนินการออกเป็น 3 ระยะ ประกอบด้วย (1) การอบรมเชิงปฏิบัติการ (2) การศึกษาดูงาน และ (3) การปฏิบัติงานจริง การเข้ารับการพัฒนาหลักสูตรพัฒนาแบบ 70:20:10 ทั้งหมดจำนวน 160 ชั่วโมง ได้แก่ การอบรมเชิงปฏิบัติการ 16 ชั่วโมง คิดเป็น 10 % การศึกษาดูงาน 32 ชั่วโมง คิดเป็น 20 % และการปฏิบัติงานจริง 112 ชั่วโมง คิดเป็น 70 %

5) การประเมินผล ประกอบด้วย (1) การประเมินความเข้าใจ ก่อน – หลังการพัฒนา (2) การประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ (3) การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการพัฒนา

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 ควรพัฒนาและปรับปรุงนโยบายการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการพัฒนาการกำหนดเนื้อหาการเรียนรู้ โดยเฉพาะการประสานผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาแก่ครูเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหา โดยออกแบบหน่วยการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดของหลักสูตร และผู้บริหารควรมีการนิเทศ ติดตามการปฏิบัติงานของครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทราบข้อบกพร่องและแนวทางการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

8.1.2 ควรมีนโยบายให้บุคลากรมีการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ และ สร้างสรรค์ นวัตกรรมการศึกษาใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์กับตัวของผู้เรียนโดยตรง ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของการจัดการศึกษาในปัจจุบัน

8.1.3 ควรพัฒนาและปรับปรุงนโยบายในการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ให้ผู้เรียน กระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติไปสู่การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ และผู้บริหาร ควรมีการนิเทศ ติดตามการปฏิบัติงานของครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทราบข้อบกพร่องและแนวทางการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีนโยบายให้ครูเข้ารับการพัฒนาตามโปรแกรมนี้ และกำหนดเกณฑ์การผ่านการพัฒนารวมถึงการกำหนดเป็นนโยบายให้โปรแกรมนี้เป็นเกณฑ์หนึ่งในการประเมินผลการปฏิบัติงาน และควรจัดให้มีระบบการติดตามประเมินผลการพัฒนาด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ เป็นระยะและต่อเนื่อง เพื่อกระตุ้นให้ครูและบุคลากรมีความความตระหนักและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

8.2.2 สถานศึกษา ควรจัดให้มีระบบการติดตามและประเมินผลด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์เป็นระยะและต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีการจัดกิจกรรมเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอนได้เกิดความตระหนักในด้านมาตรฐานวิชาชีพและพร้อมพัฒนาตนเอง ส่งเสริมให้ครูเกิดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ นอกจากนี้ควรเปิดโอกาสให้ครูสามารถเลือกโปรแกรมหรือหลักสูตรการอบรมพัฒนาตามความสนใจและความถนัด

8.2.3 ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อการส่งเสริมด้านการบริหาร วิชาการและนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ โดยสร้างความตระหนักและจัดโปรแกรมการพัฒนาครู ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ เป็นหลักสูตรเพื่อเสริมทักษะให้กับครูอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

8.2.4 ครูผู้สอน ซึ่งเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนรู้และสร้างเสริม ความสำเร็จให้กับนักเรียน ควรได้รับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ โดยการสร้างความ ตระหนักแก่ครู ให้เห็นความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องร่วมมือกันในการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์

8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

8.3.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ที่เป็นลักษณะ ของการส่งผลทางตรงและทางอ้อม

8.3.2 ควรมีการวิจัยติดตามการนำไปใช้โปรแกรมไปใช้ในการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ เชิงสร้างสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ

8.3.3 ควรมีการวิจัยเชิงลึก เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ของครู โดย เปรียบเทียบระหว่างผลการใช้นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

9. บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางสถานศึกษา พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ทิตินา แชมมณี. (2555). **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปฐมภรณ์ ปะการะโพธิ์. (2564). **การพัฒนาโปรแกรมการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2551). **ทักษะ 5C เพื่อการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และการจัดการเรียน การสอนแบบบูรณาการ**. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2558). **การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรนิษฐา เลขนอก. (2560). **โปรแกรมการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาสังกัด สำนักงานการศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และคณะ. (2563). **การเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์**. สืบค้นเมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2566. จาก www.curriculumandlearning.com

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2. (2564). รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2. บุรีรัมย์ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ : พรินทวานกราฟฟิค.
- สุพัตตา พลจันทร์. (2563). โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อรุณทัย ระหา (2560). การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Darling-Hammond, L. and Lieberman, A. (2014). Teacher Education Around the World. *British Educational Research Journal*. 40(4). 743–745.